

EVROPSKI PARLAMENT

2004

2009

Dokument zasedanja

16.4.2009

B6-0186/2009

PREDLOG RESOLUCIJE

k izjavi Evropskega sveta in Komisije

v skladu s členom 103(2) poslovnika,

ki ga predlagajo Daniel Cohn-Bendit, Monica Frassoni in Pierre Jonckheer

v imenu skupine Verts/ALE

o vrhunskem srečanju skupine G20 v Londonu 2. aprila 2009

Resolucija Evropskega parlamenta o vrhunskem srečanju skupine G20 v Londonu 2. aprila 2009

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sklepov skupine G20 v Londonu 2. in 3. aprila 2009,
  - ob upoštevanju srečanja v Berlinu 22. februarja 2009 med Francijo, Združenim kraljestvom, Italijo in Nemčijo, skupaj z nizozemskimi in španskimi voditelji ter s češkim predsednikom vlade in predsedniki Komisije, Evroskupine in Evropske centralne banke, o pripravah na srečanje skupine G20 2. in 3. aprila 2009,
  - ob upoštevanju sklepov z zasedanja Evropskega sveta 19. in 20. marca 2009,
  - ob upoštevanju poročila UNEP z naslovom Iz krize – priložnost z dne 16. februarja 2009, v katerem se skupino G20 spodbuja k pripravi „globalnega zelenega new deala“,
  - ob upoštevanju poročila Mednarodne organizacije dela z naslovom Finančna in gospodarska kriza: perspektiva za dostojno delo z dne 24. marca 2009, v katerem se skupino G20 spodbuja, naj pripravi usklajen spodbujevalni sveženj, namenjen socialnemu varstvu in ustvarjanju delovnih mest,
  - ob upoštevanju osnutka sklepov komisije izvedencev OZN o svetovni finančni in gospodarski krizi ter njenem učinku na razvoj z dne 19. marca 2009, v katerem se spodbuja k sistemski reformi mehanizmov globalnega gospodarskega upravljanja,
  - ob upoštevanju člena 103(2) svojega poslovnika,
- A. ker je zlom trga hipotekarnih posojil pokazal izpostavljenost tveganju na številnih področjih in sprožil nenadno razpustitev spekulativnih pozicij na delniških trgih, trgih blaga in valutnih trgih,
- B. ker so se vzporedno z nastajanjem in izbruhom globalne krize v finančnem sistemu cene osnovnih proizvodov na mednarodni ravni nenavadno močno povečale, zatem pa padle; ker se je ob izrazitem in trajnem naraščanju cen osnovnih proizvodov med letom 2002 in sredino leta 2008 vedno bolj večalo tudi število finančnih vlagateljev na blagovni terminski borzi,
- C. ker so naraščajoča neravnovesja v svetovni trgovini ter vedno večje motnje v gibanju nominalnih menjalnih tečajev zaradi razlik v inflaciji med državami glavni vzrok za sedanjo finančno in gospodarsko krizo,
- D. ker offshore središča omogočajo nezakonito izogibanje in izmikanje davčnim in finančnim predpisom in ker sta mednarodna davčna utaja in izogibanje plačilu davka velika ovira za doseganje ciljev tisočletja,

- E. ker je zaradi globalizacije nujno gospodarsko in finančno sodelovanje in so potrebni globalni odgovori na področjih, kot so prilagoditve v plačilni bilanci, finančna regulacija in nadzor ter upravljanje in odprava dolgov; ker bi mednarodno usklajevanje morali voditi organi, ki izpolnjujejo štiri tradicionalna merila: učinkovitost, legitimnost, reprezentativnost in odgovornost,

Povrnitev zaupanja ter ustvarjanje zelene rasti in delovnih mest

1. obžaluje, da skupina G20 na vrhunskem srečanju ni obravnavala globalnih neravnovesij, ki so vzrok finančne krize; opozarja, da je treba za preprečitev finančnih kriz v prihodnje obravnavati vzroke (npr. prevelik primanjkljaj ZDA, ki ga financira prevelik trgovinski presežek Kitajske), in da ima to veliko širši vpliv kot le na bančno in finančno regulacijo ter institucionalno upravljanje;
2. meni, da je za učinkovit večstranski odgovor na krizo potrebna sistematična večdimenzionalna regulativna reforma, da bi obravnavali nihanje deviznih tečajev in nestabilne cene blaga; obžaluje, da skupina G20 v Londonu teh vprašanj ni obravnavala; zato poziva Evropski svet, naj sprejme skupno stališče, da bi ta vprašanja reševali na naslednjem srečanju skupine G20 v New Yorku;
3. pozdravlja oblikovanje skupine G20 namesto skupine G7 kot prvi korak k večji učinkovitosti in legitimnosti globalnega gospodarskega upravljanja; vendar obžaluje, da druge države „G172“, ki so jih posledice finančne, prehrabene, energetske in okoljske krize najbolj prizadele, niso sodelovale na srečanju in njihova zaskrbljenost glede oblikovanja novega globalnega gospodarskega reda ni bila upoštevana, kot je izraženo v osnutku poročila komisije OZN o krizi;
4. se zavzema, da bi za skupino G20 in druge mednarodne organe ustvarili nove oblike zastopanja, ki bi parlamentom posameznih držav omogočile, da bi se njihov glas jasno slišal in da bi nad svojimi vladami pri pogajanjih in odločanju v teh organih izvajali demokratični nadzor;
5. meni, da bi morali organi, ki odločajo na svetovni ravni, dolgoročno priti pod okrilje OZN, po možnosti z nadaljnjim razvojem obstoječih organov OZN, kot je Ekonomski in socialni svet;
6. pozdravlja zavezo, da bi z globalnim programom podpore v višini 1,1 bilijona USD povrnili zaupanje in ustvarili rast in delovna mesta; vendar obžaluje, da skupini G20 ni uspelo uskladiti finančnih spodbud ali dojeti, da je uskladitev ukrepov za obravnavanje gospodarske krize ob upoštevanju zahtev podnebne politike nadvse pomembna; poziva mednarodne finančne institucije in druge večstranske banke za razvoj, naj v celoti upoštevajo potrebe držav v vzponu in držav v razvoju, zlasti tistih z nizkim dohodkom, ki jih je finančna kriza najbolj prizadela, čeprav zanjo niso bile odgovorne;

7. globoko obžaluje, da ni nobenih konkretnih predlogov za pravi zagon zelenega new deala, v skladu s poročilom UNEP z naslovom Iz krize – priložnost z dne 16. februarja 2009, v katerem se skupino G20 spodbuja, naj pripravi globalni zeleni new deal, s katerim bi celovito obravnavala „trojno stisko“ (gospodarsko, socialno in okoljsko krizo);
8. obžaluje, da sklepi skupine G20 ne vključujejo specifičnih predlogov, kako zastaviti programe podpore tako, da bi bila prednost namenjena zlasti ustvarjanju delovnih mest in potrebam glede socialnega vključevanja, kot je določeno in se zahteva v poročilu Mednarodne organizacije dela;

Finančni nadzor in regulacija

9. pozdravlja odločitev, da se kot naslednik Foruma finančne stabilnosti ustanovi nov odbor za finančno stabilnost z okrepljenim mandatom, kot prvi korak k bolj vključujočemu sistemu gospodarskega in globalnega upravljanja; meni, da bi moral biti novi odbor za finančno stabilnost, podobno kot velja za druge finančne organizacije, npr. Mednarodni denarni sklad in Svetovno banko, pod nadzorom in omogočati prispevek organizacij civilne družbe;
10. opominja, da je treba reformirati upravljanje brettonwoodskih institucij, da bodo spremenjene glasovalne pravice in uveden režim z dvojno večino držav članic ter kapitalskega deleža;
11. poziva Evropski svet, naj na naslednjem srečanju skupine G20 podpre predlog Konference Združenih narodov za trgovino in razvoj (UNCTAD) o uvedbi novega večstranskega režima za upravljanje deviznih tečajev, da bi preprečili valutne špekulacije in zagotovili prostor za politiko za vse države, da si bodo lahko prizadevale za primerne ekspanzivne davčne in monetarne politike, s katerimi bodo v obdobju recesije ali finančne krize zaščitile delovna mesta in svoje gospodarstvo;
12. pozdravlja odločitev skupine G20, da je treba okrepiti mednarodne okvire za bonitetno ureditev, in njeno namero, da bi regulacijo in nadzor razširili na vse sistemsko pomembne finančne institucije, instrumente in trge;
13. meni, da odločitve in zaveze, sprejete na srečanju skupine G20, niso maksimum, temveč minimum; zato poziva Evropsko unijo, naj si prizadeva za bolj ambiciozne politike v smislu regulacije in nadzora znotraj Unije, zlasti v zvezi s hedge skladi in bonitetnimi agencijami;
14. opominja tudi, da je nadzorna struktura EU potrebna za zbiranje in analizo mikro- in makroinformacij o varnem poslovanju skupaj s centralnimi bankami in bi se morala hitro odzivati v kriznih situacijah, ki imajo sistemski vpliv na EU;
15. meni, da je sistem nagrajevanja za vodilne delavce in borzne posrednike v finančnem sektorju bistveno vprašanje, ki ga je treba obravnavati za zagotovitev finančne stabilnosti; v zvezi s tem pozdravlja pripravljenost skupine G20, da zagotovi skladnost struktur za

nadomestila z dolgoročnimi cilji družb in previdnostjo pri sprejemanju tveganj; vztraja, da mora Baselski odbor za bančni nadzor do avgusta 2009 pripraviti konkretne predloge v zvezi s tem;

Davčne oaze in jurisdikcije, ki niso pripravljene sodelovati

16. je seznanjen z namero o obravnavanju problema davčnih oaz in jurisdikcij, ki niso pripravljene sodelovati; vendar meni, da so sklepi skupine G20 zgolj neučinkovito in retorično kritiziranje davčnih oaz in offshore središč, ki niso pripravljene sodelovati;
17. poudarja potrebo po globalnem sistemu sodelovanja in izmenjave informacij o davčnih zadevah; globoko obžaluje, da ni rokov in konkretnih sankcijskih mehanizmov, s katerimi bi t. i. boj proti davčnim oazam postal učinkovit; v zvezi s tem opozarja, da je najpomembneje odpraviti uporabo namišljenih pravnih oseb kot načina za izogibanje plačilu davka; poudarja tudi, da bi morala namesto bančne skrivnosti v vseh okoliščinah prevladati samodejna izmenjava informacij, med drugim tudi v vseh državah EU in na odvisnih ozemljih;
18. poziva EU, naj ukrepa, da bi odpravila davčne oaze, izogibanje plačilu davka in nezakonit beg kapitala iz držav v razvoju; zato poziva k novemu zavezujočemu svetovnemu sporazumu, s katerim bi nadnacionalne družbe prisilili k avtomatičnemu razkritju dobička in davkov, ki so jih plačale v vseh državah v razvoju, v katerih poslujejo;
19. pozdravlja in v celoti podpira zahtevo, ki jo je parlamentarna skupščina EuroLat 8. aprila 2009 postavila državam LAK-EU, in sicer, da takoj ukrepajo in odpravijo vse davčne oaze na svojem ozemlju in si na mednarodni ravni prizadevajo še za odpravo drugih ter za sankcije proti družbam in posameznikom, ki uporabljajo njihove storitve;

Računovodski standardi

20. pozdravlja odločitev o reviziji računovodskih standardov za oceno finančnih instrumentov in sprejetju ukrepov do konca leta 2009 za izboljšanje udeležbe zainteresiranih strani prek revizije statuta Upravnega odbora za mednarodne računovodske standarde;
21. v zvezi s tem opozarja, da bi moral Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde v mednarodnem standardu računovodskega poročanja v delu o poročanju po odsekih vključiti zahtevo, da morajo večnacionalne korporacije za vsako posamezno državo poročati o vseh svojih transakcijah (stroških dela, finančnih stroških, dobičkom pred obdavčitvijo itd.); meni, da bi s tem dobili celovit pregled nad vsemi skupinami vlagateljev, zainteresiranimi stranmi in davčnimi organi, kar bi olajšalo učinkovitejšo in preglednejšo mednarodno določitev davčne osnove;
22. meni, da bi bilo treba reformirati statut Upravnega odbora za mednarodne računovodske standarde, tako da ne bi bil več družba v zasebni lasti, katere finančna sredstva nadzirajo velike računovodske družbe, ampak bi postal mednarodna agencija, ki bi bila specializirana komisija Ekonomskega in socialnega odbora;

Financiranje in reforma mednarodnega finančnega sistema za premostitev krize

23. opaža zanimanje, da bi okrepili vlogo Mednarodnega denarnega sklada kot zadnjega možnega posojilodajalca, in povečanje njegove zmogljivosti za dajanje posojil z dodelitvijo finančnih sredstev v višini približno 500 milijard USD; pozdravlja predvsem dodelitev 250 milijard USD v obliki posebnih pravic črpanja; vendar je razočaran, ker bodo nove posebne pravice črpanja dodeljene 186 članicam Mednarodnega denarnega sklada glede na njihove kvote ali glasovalne pravice, zaradi česar bodo potrebe revnih članic in članic s srednjimi dohodki znatno premalo financirane, saj bi jim bile posebne pravice črpanja dodeljene le v višini 80 milijard USD;
24. šteje za velik neuspeh, da skupina G20 ob tem, ko je okrepila vlogo Mednarodnega denarnega sklada kot zadnjega možnega posojilodajalca, ni vztrajala pri reformi njegove politike; je globoko zaskrbljen, ker je Mednarodni denarni sklad v svojih zadnjih pogojih za posojila državam, ki jih je prizadela kriza (vključno z Madžarsko in Latvijo), predpisal popolnoma prociklično fiskalno in monetarno politiko, kakršna je azijske države v letih 1997 in 1998 pahnila v še globljo gospodarsko krizo;
25. je razočaran zaradi popolnega neuspeha skupine G20 na vrhunskem srečanju, da bi državam v razvoju s časovno omejenim mednarodnim sistemom odložitve plačila dolga ali s konverzijo dolgov pomagale, da bi se izognile hudi dolžniški krizi, ali da bi vzpostavile mednarodni stečajni mehanizem ali preprosto orodje za odplačilo zgolj delov posojil, katerih tržna vrednost je padla, kar je zdaj vedno pogosteje dovoljena praksa za podjetja ali banke v težavah; poziva, da je treba ponovno opredeliti okvir za vzdržnost dolgov mednarodnih finančnih institucij ter vzpostaviti odgovoren večstranski okvir za dajanje posojil;
26. meni, da mora Mednarodni denarni sklad prispevati k doseganju ciljev tisočletja; v zvezi s tem poziva k boljši usklajenosti in večji povezanosti politik Mednarodnega denarnega sklada, agencij OZN (UNDP, UNEP, UNCTAD, ILO itd.) na področju socialne in ekonomske politike ter EU;
27. meni, da je največji uspeh skupine G20 na vrhunskem srečanju to, da ji ni uspelo pripraviti načrta za regulacijo čezmejnih dejavnosti finančnih institucij ali čezmejnih finančnih tokov ali vsaj okrepiti zmožnost držav, da bi uravnavale tok čezmejnih finančnih sredstev;

Spodbujanje svetovne trgovine in naložb

28. pozdravlja zavezo z vrhunškega srečanja v Londonu, da se zagotovijo jamstva v višini 250 milijard USD, da bi gospodarskim subjektom omogočili dostop do posojil; vendar obžaluje, da v načrtu ni navedeno, kako bi izvozna kreditna jamstva razširili na države v razvoju, ki jih najbolj potrebujejo, zlasti v podsaharski Afriki, kjer se je izvoz v tem letu zmanjšal za 40 %, predvsem zaradi omejenega dostopa do komercialnih posojil;
29. ugotavlja, da je skupina G20 znova pozvala k zaključku pogajanj STO o razvojni agendi; je prepričan, da pogajanja iz Dohe ne bodo prinesla rešitve za sedanjo gospodarsko in finančno krizo ter jih je treba temeljito prenoviti, da bi ponovno vzpostavili pravičen in

razvoju prijazen večstranski trgovinski sistem; poziva STO, naj pripravi podrobne predloge za mirovanje pri izvajanju obstoječih zavez glede liberalizacije o čezmejnih finančnih storitvah, dokler ne bodo vzpostavljene strukture globalnega nadzora;

Zagotavljanje pravičnega in trajnostnega okrevanja za vse

30. meni, da je treba boj proti revščini osnovati na priznavanju pravice države ali regije do neodvisnosti pri oskrbi s hrano in pravice, da demokratično opredeli svoje politike, prednostne naloge in strategije, da bi zaščitila preživetje svojega prebivalstva in družbene, gospodarske in kulturne pravice, ter da bi morala ta načela prevladati nad liberalizacijo trgovine, deregulacijo in privatizacijo;
31. poziva Komisijo, naj predloži predloge o uvedbi vseevropskega davka za finančne transakcije, ki bi lahko pomagal pri financiranju naložb v državah v razvoju, zato da bi tem državam pomagali premostiti najhujše posledice krize in nadaljevali izpolnjevanje razvojnih ciljev tisočletja.